

Predmet: Zvornik (Grujić Branko i dr.)

Veće za ratne zločine Okružni sud u Beogradu

Broj predmeta: KV. 5/05

Optužnica: KTRZ br. 17/04 od 12. avgusta 2005.

Glavni pretres: 26.12.2007.

Izveštaj: Nataša Kandić i advokat Dragoljub Todorović, punomoćnici žrtava

Saslušanje svedoka Milorada Davidovića

Svedok je do 1989. godine bio komandir stanice policije u Bijeljini a zatim načelnik SUP-a Bijeljina. Od 1989. godine bio je zamenik komandanta Savezne brigade Saveznog SUP-a [prvo SFR, zatim SRJ]. Ministar Savezne policije je bio Pavle Bulatović. Krajem juna ili početkom jula 1992. godine, ministar je pozvao svedoka i naložio mu pripremo deo brigade i da ode u Bijeljinu, Brčko i Zvornik i da tamo razoruža neke paravojne formacije, koje su stacionirale na tom prostoru, da ih protera i one koje su za sudski postupak da ih preda sudskim organima. Taj zadatak je proistekao iz dogovora Radovana Karadžića i Milana Panića, tadašnjeg premijera SRJ u Ženevi, kome se Karadžić žalio da ne možeda se razračuna sa pripadnicima paravojnih formacija koje su iz Srbije došle u BiH. Došao je u Bijeljinu sa jednim delom jedinice.

Glavna paravojna formacija u Zvorniku su bile *Žute ose*. Na početku rata, *Žute ose* nisu bile paravojna formacija već su bile pod komandom Štaba TO i komandanta Branka Popovića. On je njima neposredno rukovodio. Dan pre hapšenja, pripadnici *Žutih osa* su dobili potvrde od Branka Popovića da mogu robu da prevezu u Srbiju. On je imao ključnu ulogu u pretvaranju te jedinice u paravojnu formaciju.

U vreme kada je svedok, u vezi sa zadatkom koji je dobio od ministra, došao u Bijeljinu kod njega su dolazili Vojislav Jekić, Goran Žugić, Risto Zarić, i jednom prilikom optuženi Branko Popović. "Jekić je bio zadužen ispred MUP-a Srbije za prostor Zvornika. Bio je konkretno zadužen, fizički i psihički, da bude prisutan, da kontroliše rad, prati rat, naoružava paravojne formacije, vojne formacije i neposredno odgovara MUP-u Srbije". Objasnjavajući ulogu V. Jekića, svedok je rekao: "On je čovek koji je bio koordinator, jer ne možeš ... lica pokupiti, autobusima preevsti preko teritorije Srbije a da to ne zna MUP Srbije odnsono Odeljenje za strance, za granicu, to je nemoguće. Pazite, to nije jedno vozilo, oni se organizovano voze. To znači da postoji puna koordinacija SUP-a [Zvornik] i MUP-a Srbije...u Republici Srpskoj se organizovano vršilo iseljavanje Muslimana sa prostora koji je zauzimala Republika Srpska. Žugić je bio šef detašmana Državne bezbednosti u Zvorniku.. Njegov zamenik je bio Risto Zarić. Svi su oni dolazili kod svedoka i objašnjavali mu da su se paravojne formacije potpuno otrgle kontroli, da vrše pljačku, otimačinu, obijaju stanove, krađu automobile, ubijaju po Zvorniku. . Opljačkanu imovinu prenose preko Drine u Srbiju, prodaju i dolaze do novca. Svedok se zabrinuo kada je dobio sve te informacije i odlučio je da zauzme Zvornik kao oružana formacija. U tu svrhu je pripremio preko 300 pripadnika policije. Konkretana povod za upad u Zvornik je bio događaj kada su *Žute ose* zaustavile ministra Republike Srpske Velibora Ostojića, oduzeli mu automobil i terale ga da pase travu. Tada je ministar policije Republike Srpske Mićo Stanišić došao kod svedoka i tražio da se hitno ide na razoružavanje te paravojne formacije. Svedok nikome nije saopštio plan akcije. Dan pre početka akcije kod svedoka su došli Jekić,

Žugić i optuženi Branko Popović. Za optuženog Popovića svedok kaže da je bio alfa i omega svih zbivanja u Zvorniku. Svedoku je poznato da je optuženi Popović došao po zadatku države [Srbije]. U akciji su pored pripadnika savezne brigade učestvovali i aktivni policajci iz Bijeljine, vod Vojne policije iz garnizona iz Bijeljine na čelu sa Petrom Salapurom, i pripadnici specijalne jedinice MUP-a Republike Srpske, kojom je rukovodio Milenko Karišik. U toj akciji je uhapšeno 180 pripadnika *Žutih osa*, koji su prebačeni u Centar bezbednosti u Bijeljini. Protiv braće Vučković i još nekih podnete su krivične prijave za krivična dela nasilničkog ponašanja, pljačke, krađe i ubistva, jer mu je Jekić rekao da su oni u Čelopeku ubili dvadesetak Muslimana. Pored ostalog, pripadnici *Žutih osa* su upadali u preduzeća i prodavnice, i oduzimali gotove proizvode i robu najrazličitije vrste, koju su odvozili u *Ciglanu*, tamo utovarali u kamione i prebacivali u Srbiju. Da bi sa robom mogli da uđu u Srbiju morali su da dobiju potvrdu iz Sekretarijata za narodnu odbranu, gde je šef bio optuženi Branko Popović. On im je davao te potvrde. Prilikom hapšenja oduzeto je dvadesetak automobila marke golf, velika količina najrazličitije robe i dva kilograma topljenog zlata.

Nakon hapšenja *Žutih osa*, svedok je na sastanku Kriznog štaba opštine Zvornik, kojim je predsedavao optuženi Branko upoznao članove štaba sa akcijom hapšenja.

Srpska demokratska stranka (SDS) je bila glavna vlast u Zvorniku i bez njenog naređenja SUP nije mogao da preduzme ništa. Politika SDS-a je bila da se Muslimani organizovano, planski i sistematski isele sa prostora Republike Srpske. Rezervni policajci, koji su čuvali zatvor u Čelopeku, nisu mogli obavljati taj posao bez znanja i naredbe SDS-a. Policija je odgovarala Kriznom štabu. Policija ne bi mogla da održava zatvore bez lokalne vlasti: „Kako bi policija mogla da obezbedi gorivo, kako može da obezbedi hranu, kako može da obezbedi struju, vodu, ko će to platiti. Sve to ide preko lokalne vlasti, i ne može se ništa uraditi bez lokalne vlasti, čak i kada se neko privede, odmah se obavesti načelnik Kriznog štaba da rade na predmetu tome i tome, da je uhapšen taj i taj“.

Svedok nije čuo za zatvore na *Ciglanu* i *Ekonomiji*. Čuo je za logor u Batkoviću. Svedoku je poznato da su Muslimani tamo tučeni, maltretirani i ponižavani dok u zatvor nisu došli predstavnici MKCK i popisali zatvorenike, a posle toga su redovno vršili kontrolu.

Posle 25, 26 dana uhapšeni pripadnici *Žutih osa* su pušteni na slobodu. Svedoku je poznato da su lično Radovan Karadžić i Momčilo Krajišnik došli u Zvornik i rekli: „... pusti to, baci papire, puštaj ljude, došli da nas brane, a sada ih mi hapsimo....“